

OKRESNÁ PROKURATÚRA NÁMESTOVO
Hviezdoslavovo námestie 213, 029 01 Námestovo

Číslo: Pv 458/23/5507-39
EEČ: 2-41-18-2024

Námestovo 24.01.2024

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: zločin: týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a, odsek 3 písmeno d Trestného zákona

Rozhodol: prokurátorka Okresnej prokuratúry Námestovo

Podľa § 215 odsek 1 písmeno e Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

miesto narodenia: XXXXX

rodné priezvisko: XXXXX

trvalé bydlisko: XXXXX

väzba: áno (od 18.11.2023, ÚVV a ÚVTOS Žilina)

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- zločin: týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a, odsek 3 písmeno d Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písmeno a, písmeno b, Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

- v presne nezistenom čase najmenej od roku 2003 až doposiaľ, v mieste trvalého bydliska XXXXX, ul. XXXXX, kde žil spolu so svojou matkou XXXXX, nar. XXXXX, bytom XXXXX, ul. XXXXX, jej psychicky ubližoval a to tým spôsobom, že jej vulgárne nadával, že je piča, kurva, mrcha, že ju dá do blázinca, kde počas niektorých jeho útokov ju chytil viac krát pod krky za oblečenie, pri slovných útokoch a vyhrážaní sa jej vždy zamkol zvnútra rodinný dom, kľúč schoval, aby poškodená nemohla z domu odísť, poškodená sa pred útokmi syna schovávala v pivničných priestoroch, v ktorých často musela prespať v zime a tme alebo cez deň, pokiaľ boli odomknuté, utekala ku svojej vnučke, lebo sa ho veľmi bála, kde počas týchto útokoch bol obvinený vždy pod vplyvom alkoholu, pričom jeho konanie sa čoraz viac stupňovalo a

- dňa 27.10.2023 , cca po 20tej hodine prišiel do izby svojej matky, ktorá v tom čase pozerala televízor, kde v ruke držal dlhý nôž s dĺžkou cca 30 cm a začal jej vulgárne nadávať: „ty kurva, ty piča, už ťa dnes zarezem....“, keď však zistil, že rodinný dom je otvorený, s nožom v ruke ho išiel zvnútra uzamknúť, kde vtedy poškodená využila situáciu a išla sa schovať do pivničných priestorov, cez ktoré ušla ku svojej vnučke a to aj napriek tomu, že jej zdravotný stav vyžaduje pomoc zdravotnej barly, kde mobilný telefón na zavolanie pomoci pri sebe nemala, ešte vonku na ulici sa musela pred ním schovať za odparkované auto, lebo videla, že ju bol hľadať na ulici, pričom v tom čase bol hustý dážď, kde pri vnučke zostala niekoľko dní, kde po návrate domov našla veľký bordel a spúšť a to hlavne v kúpeľni, kde boli výkaly a moč od jej syna, ním zašpinené jeho veci, ktoré následne poškodená musela oprat' a celý bordel po synovi upratať, kde pri tom veľkom znečistení poškodená vracala,
- dňa 16.11.2023 v presne nezistenom čase okolo 09.00 hod, počula poškodená buchot v chodbe rodinného domu, kde zbadala svojho syna Františka ležať na zemi, načo sa on postavil a začal jej vulgárne nadávať, že je stará kurva, že ju zabije, chytil ju pod krk za jej oblečenie a drmal s ňou, kde spolu následne, držiac ju pod krkom, ju vytiahol na balkón a chcel ju z balkóna vyhodit', načo začala kričať o pomoc na suseda, ktorý však v tom čase na dvore nebol, následne ju obvinený pustil a po návrate do verandy zistil, že dom je odomknutý, kde sa ho chystal ísť zamknúť, kde vtedy poškodená stihla z domu ujsť a schovať sa vonku za ich rodinný dom, kde hneď nato zavolala zo svojho mobilného telefónu, ktorý mala pri sebe políciu, kde schovaná čakala do príchodu hliadky, pričom videla, ako ju syn z balkóna a aj z dvora hľadá,

čím u poškodenej XXXXX, nar. XXXXX, trvale bytom XXXXX, ul. XXXXX, vyvolával pocity strachu, a psychického napätia, jej neustálym ponižovaním, pohŕdavým zaobchádzaním,

lebo obvinený nebol v čase činu pre nepříčetnosť trestne zodpovedný.

Odôvodnenie:

Vyšetrovateľ Odboru kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru XXXXXo dňa 16.11.2023 podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začal trestné stíhanie a podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vzniesol obvinenie XXXXX, nar. XXXXX za zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písm. a), odsek 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na ust. § 138 písm. b) Trestného zákona, na tom skutkovom základe ako je to uvedené vo výrokovej časti predmetného uznesenia. Dňa 12.01.2024 vyšetrovateľ PZ pri preštudovaní vyšetrovacieho spisu podľa § 206 odsek 6 Trestného poriadku upozornil obvineného a jeho obhajcu na zmenu právnej kvalifikácie, že skutok bude ďalej právne posudzovaný ako zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písm. a), odsek 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na ust. § 138 písm. a), písmeno b) Trestného zákona.

Po skončení vyšetrovania, vyšetrovateľ PZ doručil na tunajšiu prokuratúru

spisový materiál, spolu s konečným návrhom.

V rámci výkonu prokurátorského dozoru som tento návrh, ako aj naň sa vzťahujúci spisový materiál, preskúmala a dospela som k záveru, že vyšetrovanie možno považovať za skončené.

V rámci vyšetrovania boli vypočutí: obvinený, svedkyňa poškodená, svedkovia, bolo vykonané znalecké skúmanie, do vyšetrovacieho spisu boli zabezpečené správy na obvineného a lustrácie.

Obvinený v rámci prípravného konania využil svoje právo a odmietol vypovedať.

Svedkyňa poškodená XXXXX okrem iného vypovedala, že obvinený je jej syn, žije s ním v spoločnej domácnosti na adrese XXXXX, XXXXX, v rodinnom dome. Obvinený mal vo zvyku pár mesiacov bývať v hociktorej izbe rodinného domu, nikdy sa jej nepýtal, či môže byť v nejakej izbe a ona musela spávať v kuchyni na váľande. Keď obvinený pil a to bolo veľmi často, nesmela sa ho na nič pýtať, lebo jej hneď začal nadávať. Nepovedal jej slovo mama viac ako 10 rokov. Namiesto toho jej vulgárne nadával ako „ty kurva, piča, choď cmúľať kokoty....mňa nezavrú, lebo ja som psychiatrický pacient“. Pred druhými ľuďmi sa choval, akoby sa nič nedialo. Obvinený ju často zamykal v ich rodinnom dome, bolo to niekedy jeden až dvakrát do týždňa. Obvinený ju často chytil „pod krky“ za oblečenie a kričal, že ju musí zabiť. Bol na ňu agresívny. Dom zamkol zvnútra s tým, že to robil vždy, keď bol opitý. Zamkol ju preto, aby nemohla nikomu povedať o tom, čo sa deje za dverami. Ona v strachu utekala do pivnice a tam buď zostávala, kým on nezaspal, alebo cez pivnicu často utekala k vnučke, ktorá býva pár domov ďalej. Často však bola aj vonku v tme a v zime a veľmi sa bála. Obvinený je nezodpovedný. Keď nebola doma skoro podpálil dom a ona musela začínajúci požiar v dome hasiť, on by to nechal tak. Obvinený celý dôchodok prepije a to napriek tomu, že nesmie piť, je psychiatrický pacient, mal by sa liečiť, ale nelieči sa, neberie žiadne lieky a má tiež silnú cukrovku. Chod domácnosti je celý na poškodenej. Obvinený pije už viac ako 13 rokov. Zo začiatku, keď pil, tak aspoň zaspal a keď sa zobudil, nebol taký agresívny. Celé to trvá 20 rokov. Posledný rok obvinený, keď sa opije, málo spí a potom je veľmi zlý, agresívny. V lete bola zo všetkého už taká zničená, že bola podať aj trestné oznámenie na políciu, ale potom to všetko stiahla, lebo sa bála, že keď to obvinený zistí, zabije ju. Dňa 27.10.2023 obvinený spadol v kúpeľni, bol celý krvavý a keď sa mu ona prihovorila, že čo sa mu stalo, on jej vynadal, schytil z kuchyne nôž a vykrikoval na poškodenú, že ju dnes zareže. Poškodená v strachu o svoj život utekala dole do pivnice a cez pivnicu utiekla ku vnučke XXXXX. Myslí si, že obvinený bol schopný ju zabiť, keby tam pri ňom zostala. Včerajšieho dňa, teda 16.11.2023 varila obvinenému cuketu, lebo ju má rad. Zrazu počula v chodbe buchot, tak sa išla pozrieť, čo je s ním. Obvinený ležal na zemi a keď ju zbadal, vyskočil zo zeme, nadával jej pritom „ty pičo, kurvo stará, ja ťa dnes zabijem“, no vchodové dvere boli zamknuté, nevedela kam utiecť, tak utekala na balkón a on za ňou. Chcel ju vyhodiť z balkóna, schytil ju za oblečenie a šarpal s ňou. Poškodená v strachu o svoj život kričala na suseda z balkóna, na čo sa obvinený zľakol a pustil ju. Poškodená utekala do poľa a zavolała na políciu. Poškodená uviedla, že agresívne správanie obvineného sa neustále voči nej stupňuje, syn ju psychicky týra a bojí sa ho.

Z výsluchu svedkyne XXXXX, vnučky poškodenej, vyplýva, že svoju babku XXXXX opatruje 4 roky. Počas tejto doby, ale aj skôr eviduje, že obvinený, ktorý je jej ujo, vo väčšom množstve požíva alkoholické nápoje. Posledný rok sa jeho agresívne správanie najviac vystupňovalo. Väčšinu jej návštev bol opitý. Poškodená jej tiež hovorila, že obvinený ju chce zabiť. Minulý rok bola aj na polícii, ale nakoniec nepodávala oznámenie, lebo sa bála, že ju obvinený zabije. Obvinený sa pomočoval a vykonával svoje potreby kade tade. Okolo dušičiek prišla ku nej poškodená domov vo večerných hodinách, upršaná bola a povedala, že ju chcel obvinený zabiť. Poškodenú vtedy nechala u seba doma asi týždeň, lebo sa ho bála. Poškodená jej viackrát telefonovala, že sa u nich doma niečo deje, alebo aj keď prišla k nej, tak jej hovorila, že obvinený zas vystrája, že jej robí zle. Vtedy vždy zobrala poškodenú k sebe, to sa stalo aj stokrát. Obvinený aj zamykal babku v dome. Vie len z jej rozprávania, že jej nadával kurva a piča a tiež, že sa jej vyhrážal, že ju zbije, nech skape. Na obvinenom vidí, že je chorý. Poškodená jej telefonovala vždy, keď sa obvineného bála, že jej vážne ublíži. Pri nej také veci nerobil. Vždy poškodená plakala pre jeho správanie.

Svedok XXXXX, vo svojej výpovedi v prípravnom konaní uviedol, že je policajt Obvodného oddelenia PZ XXXXX. Dňa 16.11.2023 boli vyslaní na preverenie do obce XXXXX, kde sa mal obvinený vyhrážať poškodenej, že ju zabije. Po príchode ich domov pustila poškodená, ukázala im, kde sa obvinený nachádza. Počas toho, ako im dával preukaz totožnosti bolo zjavné, že sa nachádzal pod vplyvom alkoholu. Počas prítomnosti hliadky nebol agresívny, ale sa správal vulgárne. Uvádza, že poškodená si vymýšľa. Počas preverenia telefonovali dcére poškodenej, ktorá uviedla, že obvinený je schizofrenik a poškodenej dennodenne ubližuje. Obvinenému sa nepodarilo fúkať do prístroja na meranie alkoholu, lebo bol príliš pod vplyvom alkoholu. Následne zavolali RZP, ktorá ho odviezla na psychiatriu do Trstenej, kde bol strážený po celú noc hliadkou.

Zo znaleckého posudku znalkyne z odboru psychológie XXXXX vyplýva, že poškodená XXXXX vie vnímať a zapamätať si prežitú udalosť aj po časovom odstupe bez psychopatologických zmien. U poškodenej neboli zistené osobnostné poruchy, ktoré by mohli forenzným významným spôsobom determinovať jej reprodukciu prežitého deja a nepreukázali sa u nej sklony k nepravdivému, alibistickému spracovaniu deja, prípade tendencie ku konfabulácii. U poškodenej je aktuálne prítomná symptomatológia reakcie na závažný stres, zvýšená je úľaková reaktivita a obavné kognície. Poškodená má zníženú frustračnú toleranciu, čo tiež poukazuje na preťaženie jej vegetatívneho nervového systému po dlhodobom prežívaní stresu. Znalkyňa v závere uviedla, že popisované dlhodobé správanie zo strany obvineného výrazným spôsobom ovplyvnilo každodenný bežný život poškodenej, ktorá má zreteľné príznaky úzkosti, ktoré sa viažu na popisovaný dej, a poruchy spánku.

Zo znaleckého posudku XXXXX vyplýva, že obvinený trpí závažným duševným ochorením, a to nediferencovanou formou schizofrénie s chronickým priebehom, s postpsychotickým defektom, s prítomnosťou paranoidno –

halucinatórneho syndrómu, ktorá v čase vyšetrovaného skutku mala chorobný dopad na jeho konanie. Jedná sa o zmenu trvalú. Osobnosť obvineného je alterovaná psychotickým ochorením, chronickým alkoholizmom aj organickými zmenami CNS. Znalčka konštatovala, že **v čase spáchania skutku bola u obvineného prítomná psychotická porucha, následkom ktorej boli jeho rozpoznávacie schopnosti vymiznuté, rovnako boli vymiznuté aj jeho ovládacie schopnosti**, čiže obvinený nebol schopný rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania pre spoločnosť a nebol schopný svoje konanie ovládať. Uviedla, že s ohľadom na aktuálny duševný stav obvineného, ktorý nie je plne kompenzovaný, je jeho chápacosť, čo sa týka zmyslu trestného konania, oslabená a jeho úsudky môžu byť chorobne skreslené. Zároveň znaleckým skúmaním zistila, že u obvineného je prítomný syndróm závislosti od alkoholu so zdravotnými komplikáciami, pričom sa jedná o 4. štádium, pričom v prípade obvineného nemá význam nariadovať protialkoholické liečenie, ale je potrebné zabezpečiť abstinenciu v chránenom prostredí, či už v zdravotníckom zariadení a neskôr v zariadení sociálnych služieb. V závere znalčka uviedla, že nakoľko u obvineného pretrváva nekritický postoj k jeho ochoreniu, ako aj k potrebe užívania antipsychotickej liečby, **môže byť jeho konanie nepredvídateľné a potencionálne nebezpečné pre neho, aj pre jeho okolie**, a u obvineného **odporúča nariadiť ochrannú psychiatrickú liečbu ústavnou formou**.

Obvinený nemá v odpise registra trestov a v ústrednej evidencii priestupkov MV SR doposiaľ žiadny záznam.

Podľa § 23 Trestného zákona: *Kto pre duševnú poruchu v čase spáchania činu inak trestného nemohol rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie, nie je za tento čin trestne zodpovedný, ak tento zákon neustanovuje inak.* Povedané inak, aby bol páchatel' trestného činu zaň aj trestnoprávne zodpovedný, musia byť kumulatívne splnené obidve podmienky, t. j. osoba musí vedieť rozpoznať protiprávnosť svojho konania a zároveň musí ovládať svoje konanie. V prípade, že tomu tak nie je, osoba za tento čin nie je trestne zodpovedná. Aplikujúc závery znaleckého posudku konštatujem, že obvinený čiastočne vedel rozpoznať protiprávnosť svojho konania, ale nevedel ovládať svoje konanie, teda u obvineného existuje okolnosť vylučujúca jeho trestnú zodpovednosť, a to nepríčetnosť.

Vzhľadom na vyššie uvedené, najmä s poukazom na výpoveď svedkyne poškodenej XXXXX, svedkyne XXXXX ako vnučky poškodenej, a znalecké posudky z odboru psychológie a psychiatrie, som dospela k záveru, že skutok sa stal, je trestným činom a skutok spáchal obvinený, **ale tento nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný**.

Podľa § 215 ods. 1 Trestného poriadku: *Prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak*

- a) je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie,
- b) nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci,
- c) je nepochybné, že skutok nespáchal obvinený,
- d) je trestné stíhanie neprípustné podľa § 9,
- e) **obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný,**
- f) obvinený mladistvý, ktorý v čase činu neprekročil pätnásť rok veku, nedosiahol takú úroveň rozumovej a mravnej vyspelosti, aby mohol rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie,
- g) sa schváli zmier medzi obvineným a poškodeným, alebo

h) zanikla trestnosť činu.

S poukazom na uvedené skutočnosti som rozhodla tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Jana Fejová
prokurátorka